

Λόγος εις το μαρτύριον του Αγίου Χαραλάμπους (Αλέξανδρος Χριστοδούλου, Θεολόγος)

/ [Πεμπτουσία](#)

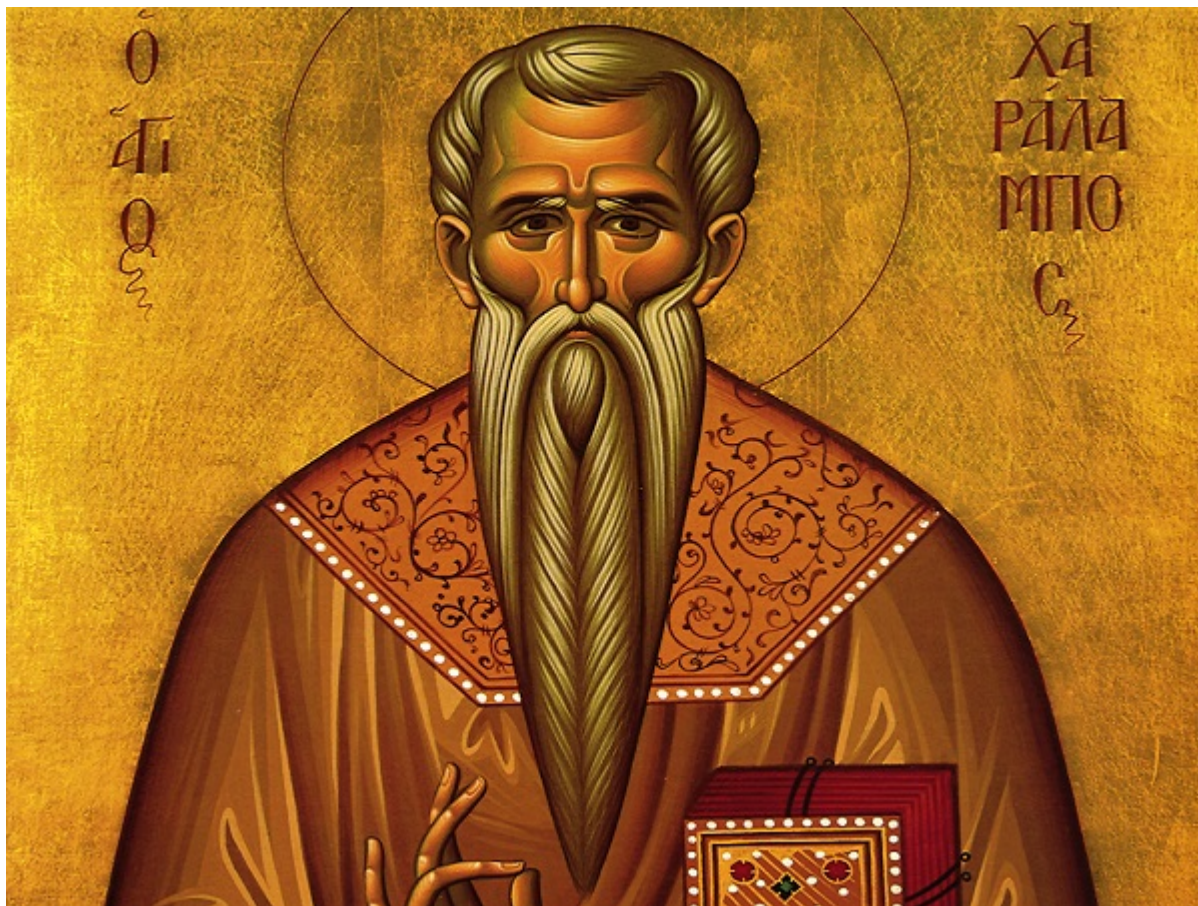

Ευλόγησον πάτερ,

Η «έβδομη πόλη της Ασίας», η Μικρασιατική Μαγνησία που την προστατεύει από βορρά ο χιονοσκεπαστος Θώρακας και της κεντά τα κράσπεδα το ιδιόσχημο κύλισμα του ποταμού Μαιάνδρου, υπήρξε η μακαριστή γενέτειρα του Αγίου Ιερομάρτυρα και θαυματουργού Χαραλάμπους. Γεννήθηκε το 90 μ.Χ. περίπου και μαρτύρησε στα χρόνια των μεγάλων διωγμών της Χριστιανοσύνης. Οι ευσεβείς χριστιανοί γονείς του κρατούσαν την πίστη τους στον Χριστό με κίνδυνο της ζωής τους στους δύσκολους, αλλά ηρωικούς εκείνους χρόνους των διωγμών.

Στην Μαγνησία έζησε όλη του τη ζωή ο Άγιος Χαράλαμπος. Εκεί σαν νέος, ήταν φωτεινό παράδειγμα συνετής ζωής. Αργότερα η πίστη του στον Χριστό έγινε πίο φλογερή και η επιθυμία του να βοηθήσει τους χριστιανούς και τους ειδωλολάτρες, να σωθούν, πίο μεγάλη. Δεν μπορούσε να ησυχάσει, όταν σκεφτόταν, ότι υπάρχουν άνθρωποι μακριά από τον Χριστό, που δεν ξέρουν ποιός είναι ο προορισμός τους και γιατί ζουν εδώ στη γη. «Είναι κρίμα», έλεγε, «είναι τρομερό, είναι αδιανόητο να ζουν οι άνθρωποι στην πλάνη της ειδωλολατρείας και να καταλήξουν κατόπιν στην κόλαση».

Αφιερώθηκε, λοιπόν, στην υπηρεσία του Χριστού. Έγινε ιερέας το 130 μ.Χ. Από την θέση του αυτή, από το θείο αξίωμα της Ιερωσύνης, ανέλαβε τον μεγάλο αγώνα, αφ' ενός ν' ανοίξει τα μάτια του κόσμου και να δουν τον κίνδυνο από την ειδωλολατρική πλάνη και αφ' ετέρου ν' αγιάζει με τα μυστήρια τους πιστούς και να τους οδηγεί στην τελειότητα. Μπροστά σε χριστιανούς και ειδωλολάτρες, άρχισε τα φλογερά χριστιανικά κηρύγματα του. Αν και σ' όλη του τη μακρά ζωή — έζησε 113 χρόνια — έγιναν πολλοί διωγμοί κατά των χριστιανών και αυτός ποθούσε το μαρτύριο, και δεν έπαιρνε κανένα μέτρο, εν τούτοις επέζησε, διότι ο Θεός τον φύλαττε γι' αργότερα. Μαρτύρησε το 202 μ.Χ.

Τότε αυτοκράτορας στη Ρώμη ήταν ένας ασεβής και χριστιανομάχος, ο Σεβήρος (193-211 μ.Χ.). Ο αυτοκράτορας αυτός και τα γράμματα αγαπούσε και τις τέχνες υποστήριζε και λαμπρές υπηρεσίες στη νομοθεσία προσέφερε. Μόνο τον Χριστιανισμό δεν μπόρεσε να καταλάβει, αλλά και τους χριστιανούς σκληρά κατεδίωξε. Είχε κηρύξει φοβερό διωγμό εναντίον τους. Σε όλες τις μεγάλες πόλεις είχε διορίσει ηγεμόνες ειδωλολάτρες και είχε δώσει αυστηρές διαταγές. Όποιος ήταν χριστιανός, οποίος καταφρονούσε τα είδωλα, οποίος δεν ακολουθούσε τις διαταγές του, τον περίμεναν σκληρά βασανιστήρια και φρικτός θάνατος.

Ηγεμόνας στην περιοχή της Μαγνησίας, που ζούσε ο Άγιος Χαράλαμπος, ήταν τότε ένας κακόψυχος και θηριόψυχος, ο Λουκιανός. Αυτός σκόρπιζε γύρω του την απειλή και τον φόβο. Μόλις μάθαινε, ότι σε κάποια πόλη ή επαρχία υπήρχαν χριστιανοί και ότι καταφρονούσαν τα είδωλα, έτρεχε εκεί μανιασμένος, τους μάζευε και τους φυλάκιζε. Έπειτα άρχιζαν τα βασανιστήρια. Πλημμύριζαν με το αγνό τους αίμα οι πλατείες, οι χώροι συγκεντρώσεων, τα στάδια και οι δρόμοι.

Όταν έμαθε την χριστιανική δραστηριότητα του ιερέα Χαράλαμπος, οργίστηκε πολύ. Έξαλλος από το κακό του, έστειλε στρατιώτες στην Μαγνησία να τον συλλάβουν και να τον φέρουν μπροστά του. Πράγματι έφεραν σιδηροδέσμιο τον γέροντα κληρικό μπροστά στον ηγεμόνα. Ήταν τότε υπέργηρος. Εκατόν δέκα

τριών ετών.

Ο ηγεμόνας τον κοίταξε με βλοσυρό και άγριο βλέμμα, και τον ρώτησε απειλητικά:
— Γιατί, Γέροντα, καταφρονείς και παραβαίνεις τις βασιλικές διαταγές; Και γιατί μιλάς εναντίον των θεών μας;

— Εγώ, του απάντησε ο Άγιος, υπακούω και υποτάσσομαι στον Βασιλέα των Ουρανών, τον Χριστόν μου. Γονατίζω ευλαβικά στα δικά Του προστάγματα, γιατί ξέρω πως είναι ποτισμένα με δικαιοσύνη, με αγάπη και σωτηρία της ψυχής. Ο δικός σας βασιλιάς διατάζει παράλογα πράγματα. Σας προστάζει να προσκυνάτε θεούς αναίσθητους, νεκρά στοιχεία, είδωλα άψυχα. Σας νεκρώνει τη ζωή και σας σκοτώνει την ψυχή. Ο δικός μου Βασιλιάς, ο Χριστός, μας οδηγεί στη λύτρωση, στην αιώνια ζωή. Όποιος ζητήσει με θερμή προσευχή και πίστη τη δύναμή Του, γίνεται και αυτός ισχυρός. Με τη δύναμή Του γίνεται δυνατός. Με τη δύναμή Του, εξαφανίζονται οι αρρώστιες και συντρίβονται οι δαίμονες.

— Φθάνει, Γέροντα...αρκετά! Δεν έχω όρεξη ν' ακούω τις ανοησίες σου. Το κήρυγμά σου, κράτησέ το για άλλους. Εγώ ένα έχω να σου πω. Κι' αυτό είναι το συμφέρον σου. Προσκύνησε τους θεούς μας, γιατί έτσι μονάχα θα μπορέσεις να γλυτώσεις τα βασανιστήρια, που σε περιμένουν.

Ο Άγιος χαμογέλασε και του είπε:

— Κάνεις πολύ μεγάλο λάθος, αν νομίζεις ότι έναν ιερέα του Χριστού μπορούν να τον τρομάξουν οι απειλές των βασάνων και ο θάνατος. Εγώ έπρεπε να είχα κοιμηθεί προ πολλού. Εάν με θανατώσεις, θα μου δώσεις εκείνο, που περιμένω. Άλλωστε εμείς οι χριστιανοί τα βάσανα και το θάνατο δεν τα αποφεύγουμε, αλλά τα θέλουμε και τα ποθούμε. Όσο πιό πολύ βασανιστούμε εδώ στη γη, τόσο πιό μεγάλη δόξα θα απολαμβάνουμε στην αιώνια Βασιλεία του Χριστού. Ο θάνατος για μας είναι λύτρωση και μας φέρνει κοντά στον νικητή του, τον Ιησού Χριστό.

— Είσαι γέροντας και λυπούμαι τα γεράματά σου, για να σε βάλω στα βασανιστήρια, είπε ο Λουκιανός.

— Ας είμαι γέροντας και αδύνατος. Μη με λυπάσαι καθόλου. Αλλά να μάθεις, ότι στους δικούς μας αγώνες πάνω απ' όλα είναι η ψυχή. Αυτή δεν γερνά με την ηλικία. Αμφιβάλλεις, Έπαρχε, γι' αυτό; Δοκίμασε. Και θα δεις, ότι οι δήμιόι σου θα κουραστούν και ο ιερέας Χαράλαμπος, με την χάρη του Χριστού, δεν θα τους πει να τον λυπηθούν. Αυτά, άρχοντά μου, τα βάσανα, μας ανοίγουν τις πόρτες της αιωνίου ευτυχίας. Ο Χριστός μου θα μου δώσει δύναμη να υπομείνω τα πιό σκληρά μαρτύρια. Λυπήσου μόνο για το κατόντημα της δικής σου ψυχής, και για τις ψυχές όλων των ομοίων σου, που πρόκειται να καταλήξουν στην αιώνια κόλαση.

Έπειτα από την σταθερή απάντηση, το συμβούλιο των αρχόντων τα έχασε. Του έφεραν μπροστά του όλα τα σύνεργα των βασανιστηρίων, για να τον φοβίσουν και

για να τον κλονίσουν. Του τα έδειξαν ένα προς ένα και του είπαν, πως σχίζονται με αυτά οι σάρκες, πως τσακίζονται τα κόκκαλα και πως βγαίνουν τα νύχια. Σιδερένια χέρια με μυτερά και αιχμηρά δάκτυλα, ξύλινοι τροχοί με κοφτερά μαχαίρια, τανάλιες μεγάλες, σιδερένιες σχάρες, πριόνια οδοντωτά και ό, τι άλλο επινόησαν εγκληματικά και αιμοβόρα ένστικτα για τον βασανισμό των συνανθρώπων τους.

Ο Άγιος τα κοίταζε με αδιαφορία, απάθεια, γαλήνη και περιφρόνηση.

— Ξεροκέφαλε, του λέει ο Έπαρχος, μη σκέφτεσαι καθόλου. Θυσίασε στους μεγάλους θεούς μας.

— Αυτό, του αποκρίθηκε, δεν θα γίνει ποτέ. Δεν είμαι ανόητος να ζητώ την καταστροφή μου. Δεν πουλάω την ψυχή μου στον σατανά. Μιά ζωή ολόκληρη προσφέρω θυσία στον Χριστό και τώρα να την προσφέρω στον σατανά;

Από τα λόγια του αυτά οι άρχοντες των ειδωλολατρών αγρίεψαν και έγιναν θηρία. Οργή και μίσος απάνθρωπο και κακία απερίγραπτη φούντωσε στις καρδιές τους. Διέταξαν αμέσως να γδάρουν τον υπέργυρο ιερέα του Υψίστου ζωντανό! Δεν λυπήθηκαν τα βαθειά γεράματά του. Δεν σεβάστηκαν τα 113 χρόνια του!

Αμέσως δύο ρωμαλέοι στρατιώτες, ο Πορφύριος και ο Βάπτος, ξακουστοί για τη σωματική τους δύναμη, σαν άλλοι γίγαντες μπροστά σε μικροσκοπικό θύμα, άρπαξαν τον ιερέα του Χριστού τον γύμνωσαν αμέσως, πέταξαν καταγής την ιερή στολή του και άρχισαν το απάνθρωπο γδάρσιμο. Άρχισαν από το κεφάλι και έκοβαν και χώριζαν το δέρμα από τις σάρκες. Ο πόνος ήταν φοβερός, τρομερός, αβάστακτος. Ο Άγιος όμως σφίγγει τα δόντια του. Κρατάει γερά. Προσεύχεται και λέει:

— Θεέ μου, σε ευχαριστώ, διότι μου έκανες την μεγάλη τιμή και μου έδωσες την περιπόθητη ευκαιρία να καταταγώ μεταξύ των Μαρτύρων. Θεέ μου, βοήθησέ με. Δος μου υπομονή να μείνω πιστός. Σας ευχαριστώ και σας, παιδιά μου, που μου βασανίζετε το σώμα. Μ' αυτό, που κάνετε, μου χαρίζετε την ευτυχία της ψυχής και την ατελείωτη χαρά της Βασιλείας του Θεού.

Ενώ όμως τα έλεγε αυτά ο Άγιος, όλοι όσoι τον έβλεπαν (οι στρατιώτες, οι δούλοι, οι βασανιστές και οι άρχοντες), έμεναν έκπληκτοι. Δεν μπορούσαν να καταλάβουν ποió ήταν εκείνο που μέσα σ' αυτόν τον μεγάλο πόνο, έδινε στον Μάρτυρα τόση δύναμη και τόση ευτυχία. Οι δύο μάλιστα δήμιοι, που τον έγδερναν, δηλαδή ο Πορφύριος και ο Βάπτος, όταν είδαν την υπομονή του Μάρτυρα, για να κερδίσει την Βασιλεία του Θεού, πίστεψαν. Πέταξαν τα μαχαίρια και φώναξαν: «Είμαστε και εμείς χριστιανοί». Φιλούσαν έπειτα τον Άγιο και του ζητούσαν να τους συγχωρήσει.

—Αμέσως ν' αποκεφαλιστούν! φρύαξε μανιασμένος και το πρόσωπό του ξαναμμένο, έμοιαζε με εξαγριωμένο θεριό, που το αγρίεψαν ακόμη πιό πολύ οι συγκεχυμένες κραυγές του ανώνυμου πλήθους.

Σε λίγα λεπτά της ώρας η διαταγή εκτελέστηκε και τα κομμένα κεφάλια των Αγίων πλέον δημίων Πορφυρίου και Βάπτου κείτονταν αιμόφυρτα στη γη, ενώ οι καλοπροαίρετες στο βάθος ψυχές τους εξαγνισμένες με το βάπτισμα του αίματος, επιβαίνοντας σ' αγγελικά φτερά πέταξαν κοντά στον Λυτρωτή τους, πρώτοι αυτοί θεόδεκτοι καρποί του μαρτυρίου του Αγίου Χαραλάμπους.

Ανάμεσα από το πλήθος των ειδωλολατρών, που τόση ώρα παρακολουθούσαν με διάφορα αισθήματα και σκέψεις όλες αυτές τις δραματικές σκηνές και τελικά άρχισαν να κάμπτονται, ξεχώρισαν τρεις γυναίκες. Παίρνοντας θάρρος από την ομολογία των δημίων παρουσιάστηκαν κι αυτές μπροστά στους άρχοντες και φώναξαν με δυνατή φωνή:

—Είμαστε και μεις χριστιανές! Το ακούσατε; Είμαστε χριστιανές!

Δεν τέλειωσαν τον λόγο τους και τα αποκεφαλισμένα σώματά τους βρίσκονταν καταματωμένα στη γη. Οι τρεις αυτές απτόητες γυναίκες της Μαγνησίας, που πίστεψαν στον Χριστό και μαρτύρησαν χάρις στο φωτεινό παράδειγμα του Αγίου Χαραλάμπους, συνορτάζονται από την Εκκλησία μας μαζί με τον ιερομάρτυρα εμπνευστή τους στις 10 Φεβρουαρίου.

Στο συναξάρι της ημέρας διαβάζουμε:

«Τη αυτή ημέρα, οι Άγιοι Μάρτυρες Βάπτος και Πορφύριος, οι τιμωρόντες τον Άγιον Χαραλάμπη, ξίφει τελειούνται.»

Στίχοι: *Πορφύριος και Βάπτος εκ κοινού ξίφους,
Αθλήσεως βάπτουσι κοινήν πορφύραν.*

Τη αυτή ημέρα, αι πιστεύουσαι Άγιοι τρεις γυναίκες ξίφει τελειούνται.

Στίχοι: *Τας τρεις γυναίκας αρρενωπούς μηνύει,
Άρρην αριθμός, ο τρία, προς το ξίφος».*

Κι αν τα ονόματα των τριών γυναικών δεν είναι σε μας γνωστά, οι ψυχές τους ευφραίνονται στις ένδοξες χορείες των μαρτύρων, προσμένοντας να λάβουν την ημέρα της Δευτέρας Παρουσίας του Κυρίου μας το «καινόν όνομα». (Αποκ. 2, 17)

(συνεχίζεται)